

הקובץ חובר ע"י קשרי חוץ

זהות יהודית

מטרות הפעולה:

1. החניך ייחשף להבדל המהותי בין זהות ישראלית ליהודית.
2. החניך יפרט את הדברים החשובים לו כיהודי.
3. החניך יגדיר מהי יהדות בשבילו.
4. החניך יכיר בזרמי היהדות השונים.

מהלך הפעולה:

* המדריך כותב בטבלה על הלוח את הנתונים הבאים על כל חניך: שם סבי וסבתי, שם הורי שמי, שם ילדי העתידי.
המדריך יחד עם החניכים בוחן את ההבדלים בין הדורות. שמות יהודיים, שמות ישראליים ושמות אוניברסליים.
המדריך שואל: האם השם שלי מצביע על היותי יותר יהודי או יותר ישראלי?
מה כן יהודי בי?
האם יש הבדל בין ישראלי ליהודי, מהו?
מה יותר חשוב לי להיות, יהודי או ישראלי?

* המדריך תולה על הקיר היגדים שונים המגדירים אדם כיהודי. כל חניך מתבקש לעמוד ליד ההגדרה שאיתה הוא הכי מסכים.
כל קבוצה ליד היגד תדון ותציג מדוע ההגדרה מקובלת עליה. (ראה נספח א')

* המדריך יחלק את הקבוצה לזוגות. כל זוג יקבל טבלה הנקראת "מה חשוב לי לעשות כיהודי". כל זוג יצטרך לסמן בטבלה מה "חשוב" ומה "לא חשוב". לאחר מכן המדריך יפזר על הרצפה דפים חלקים כמספר האמרות בטבלה ובכל פעם שיקרא אמרה מן הטבלה כלל החניכים יתבקשו להדביק מדבקה בצבע ירוק אם כתבו שהיא חשובה, או מדבקה כחולה בצידה וכתבו שהיא לא חשובה. לפני שהמדריך יעבור לאמרה הבאה חשוב שהקבוצה תדון בהסכמתה או אי הסכמתה בתוצאות המדבקות.

* דיון:

- מה אני עושה בחיי היום יום שגורם לי להרגיש יהודי?
- האם רק מי שמתפלל יכול להיחשב יהודי?
- האם אני יותר יהודי מיהודי התפוצות בגלל שאני גר בישראל?

- מי קובע מיהו יהודי?

* המדריך יחלק את הקבוצה לשלוש קבוצות קטנות. כל קבוצה תקבל מידע על זרם כלשהו ביהדות. היא תצטרך להציג זרם זה בפני כלל הקבוצה בדרך מקורית. הקבוצה בסיום ההצגה תתבקש לנחש את שם הזרם.

סיכום:

מושג הזהות היהודית נרחב ביותר. ככל שישנם זרמים רבים יותר של יהדות, של הגדרות ושל מנהגים, כך גם תגבר מידת החוסר בהירות לגבי מיהו יהודי עברי. חשוב לזכור כי מעצם היותי גר בישראל אני ישראלי ומעצם היותי בן לאם יהודיה, אני יהודי. כיצד אני מגדיר את מידת היהדות והישראליות שלי תלויה רק בי.

ציוד:

1. נייר עיתון + טוש
2. היגדים
3. טבלה "מה חשוב לי כיהודי"
4. 20 דפים חלקים
5. 2 צבעים של מדבקות קטנות

נספח א'

**יהודי הוא בן לאם יהודיה או
שהתגייר עפ"י ההלכה**
(הגדרה הלכתית אורתודוקסית)

**יהודי הוא בן לאם יהודיה או
שהתגייר ואינו בן דת אחרת**
(הגדרה לפי חוק השבות)

**יהודי הוא בן לאם או לאב
יהודיים ומבטא את יהדותו
במצוות כלשהן או שהתגייר**
(הגדרה רפורמית אמריקאית)

אדם המצהיר בתום לב שהוא

יהודי (הגדרה סובייקטיבית)